

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 01.03.2006 r.

37182

RPO-518546-05-XI

Pan Krzysztof Michałkiewicz
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

Pragnę zapewnić Pana Ministra o moim zainteresowaniu sprawą reorientacji systemu wsparcia rodziny, którego zasadniczymi elementami po zlikwidowaniu funduszu alimentacyjnego są: ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U Nr 228, poz. 2235 ze zm.) i ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. Nr 86, poz. 732 ze zm.).

Ta pilna i niezbędna w moim przekonaniu reorientacja powinna być przeprowadzona tak, aby system wspierania przez państwo rodzin z dziećmi w pełni realizował wartości konstytucyjne, do których należy: ochrona małżeństwa, rodziny, macierzyństwa i rodzicielstwa, będąca w myśl art. 18 Konstytucji RP podstawową zasadą ustrojową; określona w art. 71 ust. 1 Konstytucji RP zasada szczególnej pomocy władz publicznych rodzinom wielodzietnym i niepełnym oraz zagwarantowany w art. 72 ust.2 Konstytucji RP obowiązek opieki i pomocy dziecku pozbawionemu opieki rodzicielskiej ze strony władz publicznych.

Wskazane wartości, jak również liczne skargi obywateli kierowane do Rzecznika Praw Obywatelskich stały u podstaw działań mojego Poprzednika, tj.:

- wniosku do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie konstytucyjności niektórych przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozstrzygniętego już wyrokiem Trybunału z dnia 18 maja 2005 r. (K 16/04);

- wystąpienia z dnia 2 listopada 2005 r. do Prezesa Rady Ministrów i Marszałka Sejmu w sprawie pełnego uwzględnienia powyższego wyroku

Trybunału Konstytucyjnego w przepisach wymienionych wyżej ustaw (RPO-514903-XI/05);

- jak również wystąpienia do Pana Ministra z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie konieczności dalszego porządkowania obowiązujących przepisów ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej w kierunku uwzględnienia gwarancji konstytucyjnych oraz podwyższonego w traktatach międzynarodowych, w tym zwłaszcza w ratyfikowanej przez Polskę Konwencji o prawach dziecka, standardu ochrony praw pewnych grup dzieci (RPO-518546-XI/05).

Z wielu informacji (w tym także odpowiedzi udzielonej przez Pana Ministra w dniu 5 grudnia 2005 r. w sprawie RPO-514903-05), jak również wypowiedzi Pani Minister Joanny Kluzik - Rostkowskiej wynika, że szereg kwestii przedstawionych w tym wystąpieniu jest obecnie przedmiotem prac legislacyjnych. Tymczasem na wystąpienie do Pana Ministra z dnia 22 grudnia ub. roku Rzecznik nie otrzymał dotychczas odpowiedzi.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust.1 oraz 16 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) uprzejmie proszę Pana Ministra o informację o planowanym kierunku prac nad zmianą ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych (czy też, jak wynika z niektórych przekazów medialnych, reaktywacją funduszu alimentacyjnego) oraz planowanym terminie ich zakończenia. W sprawach tych do mojego Biura nadal napływają skargi. Wprowadzona z dniem 1 stycznia 2006 r. do ustawy o świadczeniach rodzinnych nowa definicja osoby samotnie wychowującej dziecko, o ile jej stosowanie dla celów ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej zostanie utrzymane, pozbawi zaliczki alimentacyjnej kolejne grupy dzieci.

W załączeniu przesyłam - także nadal aktualne - stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące zgodności ze standardami ochrony praw dziecka przepisu 11a ust. 1 pkt 2 (d. art. 12 ust. 1 pkt 2) ustawy o świadczeniach rodzinnych, który uprawnia do dodatku z tytułu samotnego wychowania dziecka w sytuacji, gdy nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne, ponieważ ojciec dziecka jest nieznan - do uprzejmej wiadomości Pan Ministra i odpowiedniego wykorzystania. Stanowisko to przedstawione zostało w odpowiedzi na pismo Przewodniczącego Komisji Rodziny i Polityki Społecznej Senatu RP z dnia 5 stycznia 2006 r.

Łączę wyrazy szacunku

/-/